

Advies 2020/13

Uitgebracht op vraag van de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Hervattingstoelage

Inhoud

Samengevat.....	1
1 Context.....	2
2 Voorstel van hervattingstoelage.....	2
3 Het advies van het Comité.....	3
Bijlage I.....	7

Samengevat

Op vraag van de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van de Kamer van volksvertegenwoordigers brengt het ABC een advies uit over een wetsvoorstel tot invoering van een hervattingstoelage. Het gaat om een degressieve maandelijkse uitkering voor een periode van maximaal 6 maanden bedoeld om zelfstandigen die hun activiteit heropstarten na de lockdown maar desondanks financiële moeilijkheden (blijven) ondervinden, te ondersteunen en zo eventuele faillissementen af te wenden. Het Comité heeft bij het voorstel opmerkingen van tweeërlei aard.

Vooreerst heeft het twee kanttekeningen bij de finaliteit van het voorstel. Ten eerste bestaat er naast de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht ook het overbruggingsrecht relance. Dit systeem is reeds bedoeld voor zelfstandigen die inkomensverlies hebben geleden als gevolg van de sluitings- en verbodsmaatregelen en voor wie de omstandigheden waarin ze hun activiteiten hervatten het niet toelaten om onmiddellijk het inkomensniveau te halen van voor de crisis. Ten tweede is een hervattingstoelage die gericht is op faillissementspreventie en gelinkt wordt aan verplichte begeleiding, veeleer een maatregel van flankerend beleid. In het kader van een advies over een vergelijkbaar initiatief (nl. de opveringstoelage), wees het Comité er in 2016 reeds op dat initiatieven die bijdragen tot de versterking van flankerend beleid ten aanzien van zelfstandigen in moeilijkheden, waardevol zijn maar niet passen binnen het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Naast de kanttekeningen bij de finaliteit van het voorstel heeft het Comité ook een reeks juridisch-technische en inhoudelijke opmerking, m.n. met betrekking tot het personeel

toepassingsgebied, de toekenningsvoorwaarden en de vooropgestelde aanvraag- en toekenningsprocedure.

Eind juni vroeg de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van de Kamer van volksvertegenwoordigers het ABC om advies uit te brengen over een wetsvoorstel tot instelling van een zogenaamde hervattingstoelage.

1 Context

Volgens de indieners van het voorstel¹ is er in de komende periode nood aan extra steun voor zelfstandigen die met tijdelijke financiële moeilijkheden kampen als gevolg van het COVID-19-virus. De Coronacrisis is immers ongekend. Hoewel de duur en de precieze omvang van de gevolgen ervan nog onzeker zijn, wijzen de economische prognoses volgens de indieners nu al op een aanzienlijke terugval van de economische activiteit en dus op een toename van de armoede. Volgens de Economic Risk Management Group wordt voor 9 % van de Belgische ondernemingen een faillissement zeer waarschijnlijk. Andere studies (UCM, NSZ, BECI) tonen tevens aan dat de situatie voor veel zelfstandigen ingewikkeld blijft, ondanks de geleidelijke afbouw van de lockdown.

De indieners van het voorstel erkennen dat de federale regering en de gewestregeringen uitzonderlijke maatregelen² hebben genomen om de zelfstandigen en de ondernemingen te helpen deze crisis te boven te komen. Zij menen echter dat wanneer de uitzonderlijke maatregelen in het kader van het overbruggingsrecht aflopen, de activiteitsgraad van veel zelfstandigen nog steeds lager zijn dan voor de crisis. Daarom stellen ze voor om in het kader van een economisch relanceplan een hervattingstoelage in te voeren, die zelfstandigen in moeilijkheden een duwtje in de rug zou geven teneinde hun activiteit herop te starten en zich te heroriënteren, om zo het faillissement te voorkomen.

2 Voorstel van hervattingstoelage

Het voorstel tot invoering van een hervattingstoelage dat aan het Comité wordt voorgelegd, is geïnspireerd op het voorstel rond de opveringstoelage³.

In de praktijk zou de hervattingstoelage bestaan uit een degressieve maandelijkse uitkering voor een periode van maximaal 6 maanden. Gedurende de eerste twee maanden zou dit bedrag 1.300 euro bedragen. Het zou vervolgens 1.000 euro bedragen voor de volgende twee maanden, en ten slotte 700 euro voor de laatste twee maanden. In geval van gezinslast⁴ zou bovenop het maandelijkse bedrag nog eens 300 euro worden toegekend.

¹ Gilles Vanden Burre (Ecolo) en Evita Willaert (Groen)

² Op het vlak van het sociaal statuut: tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht, uitstel van bijdragen, vrijstelling van bijdragen, verzaking van verhogingen, vermindering van bijdragen.

³ Advies ABC 2016/13 van 22 september 2016 'Opveringstoelage'.

⁴ Aangetoond op grond van een attest van het socialeverzekeringsfonds.

De effectieve duur van de toelage zou afhangen van het aantal kwartalen tijdens de welke de zelfstandige heeft bijgedragen. Indien de zelfstandige minder dan 3 jaar activiteit heeft, zou deze steun dus niet worden toegekend.

De zelfstandige die de uitkering wil genieten, moet deze via zijn sociaalverzekeringsfonds aanvragen bij het RSVZ. De zelfstandige zal daarbij moeten bewijzen dat hij opgevolgd wordt door een erkende begeleidingsstructuur⁵ en dat hij in zijn beroepsactiviteit moeilijkheden ondervindt⁶. Dit moet ongegronde aanvragen voorkomen. Bovendien zou een zelfstandige die in het aan de aanvraag voorafgaande jaar een vrijstelling van bijdragen heeft verkregen, geen aanspraak kunnen maken op de hervattingstoelage.

Het voor advies aan het Comité voorgelegde wetsvoorstel voorziet in een evaluatie van de hervattingstoelage binnen een jaar na de inwerkingtreding ervan. Die evaluatie zou worden verricht door de studiedienst van het RSVZ op grond van evaluatiecriteria die in overleg met de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen zijn vastgesteld. Het doel ervan zou zijn om de financiële impact van de regeling na te gaan en te voorzien in aanpassingen voor het geval deze regeling in de toekomst opnieuw nodig zou zijn.

3 Het advies van het Comité

Het Comité neemt kennis van het wetsvoorstel tot invoering van een hervattingstoelage. Het formuleert daarbij opmerkingen van tweeërlei aard.

3.1 Finaliteit van het voorstel

In de tekst van het voorstel worden de doelstellingen van de opveringstoelage omschreven als volgt :

- *"een tijdelijke toelage instellen naar aanleiding van de gezondheids crisis ingevolge de COVID-19-pandemie. Het is de bedoeling de zelfstandigen die door die pandemie economische en financiële problemen ondervinden, te helpen een faillissement te voorkomen, alsook zich te reorganiseren en aldus uit het slop te raken"* (samenvatting van het voorstel).
- *"de zelfstandige de mogelijkheid bieden waardig te blijven leven, over de nodige financiële middelen te beschikken om zich te heroriënteren en indien mogelijk zijn activiteit te redden. Dit wetsvoorstel is er dus op gericht tegelijkertijd het sociaal statuut van de zelfstandige te verbeteren én, zo dit mogelijk is, het aantal faillissementen te beperken"* (p.7 van het voorstel).
- *"Die hervattingstoelage komt bovenop het resterende inkomen en moet de met moeilijkheden kampende zelfstandige de nodige middelen verschaffen om tegelijkertijd*

⁵ Bijvoorbeeld: de SAACE, de Centra voor Ondernemingen in moeilijkheden, Dyzo.

⁶ Om als in moeilijkheden te worden beschouwd, moet de zelfstandige aan een van de volgende criteria voldoen: situatie van collectieve schuldenregeling (analogie met de 2e pijler van het klassieke overbruggingsrecht), daling van de brutomarge met 30 % over een bepaalde referentieperiode of genot van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht.

te voorkomen dat hij onderuitgaat en dat hij op een faillissement afstevent" (p.8 van het voorstel).

3.1.1 Hervattingstoelage als tijdelijke crisismaatregel

Het Comité wijst erop dat er voor zelfstandigen die als gevolg van de Coronacrisis inkomensverlies lijden, naast de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht ook het overbruggingsrecht 'relance' bestaat.

De regeling, die momenteel geldt voor de periode van juni tot augustus, is specifiek bedoeld om zelfstandigen te ondersteunen die, ondanks de mogelijke hervatting van hun activiteit⁷ na een verplichte sluiting, nog een inkomensverlies lijden. De maatregel moet deze zelfstandigen financieel ondersteunen bij het heropstarten van hun activiteit. Hij is meer bepaald bedoeld voor zelfstandigen die zeer veel inkomensverlies hebben geleden als gevolg van de sluitings- en verbodsmaatregelen en voor wie de omstandigheden waarin ze nu hun activiteiten kunnen hervatten het niet toelaten om de inkomsten onmiddellijk op het niveau van voor de crisis terug te brengen.

Net zoals bij de voorgestelde hervattingstoelage veronderstelt het overbruggingsrecht relance geen onderbreking van de zelfstandige activiteit en biedt het inkomensondersteuning bovenop de professionele inkomsten die de zelfstandige genereert door de hervatting van zijn activiteit.

Anders dan bij de hervattingstoelage is het overbruggingsrecht relance echter een vervangingsinkomen bedoeld ter compensatie van het inkomens- en koopkrachtverlies bij gezinnen waar zelfstandige activiteit minstens één van de inkomensbronnen vormt. In tegenstelling tot de hervattingstoelage is het overbruggingsrecht relance dus niet bedoeld om de zelfstandige activiteit of de onderneming van de zelfstandige financieel te ondersteunen. Overigens maakt dit verschil in finaliteit volgens het Comité waarom de hervattingstoelage zoals die door de indieners van het voorstel wordt voorgesteld, veeleer moet gezien worden als een maatregel van flankerend beleid en niet als een initiatief dat past binnen de filosofie van de sociale zekerheid (cf. 3.1.2).

Het ABC wijst erop dat het momenteel een eerste evaluatie van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht en het overbruggingsrecht relance maakt. Op grond van deze evaluatie zal het in de zeer nabije toekomst een advies uitbrengen m.b.t. de eventuele noodzakelijke maatregelen na 31 augustus 2020. Het Comité acht het niet aangewezen om in tussentijd reeds nieuwe, bijkomende initiatieven te nemen voor zelfstandigen die inkomensverlies leiden als gevolg van COVID-19.

Overigens merkt het Comité nog op dat de hervattingstoelage wordt voorgesteld als een tijdelijke maatregel om zelfstandigen te helpen die moeilijkheden ondervinden als gevolg van de Coronacrisis maar op grond van de voorwaarden in artikel 2 van het voorstel kan de toelage echter ook in andere gevallen kan worden toegekend.

⁷ Ten vroegste vanaf 4 mei 2020.

3.1.2 Hervattingstoelage als instrument van flankerend beleid

Zoals hoger aangegeven is het voorstel geïnspireerd op een vroeger voorstel tot invoering van een opveringstoelage, waarover het Comité in 2016 een negatief advies uitbracht⁸.

In dat advies gaf het Comité aan initiatieven te waarderen die bijdragen tot de versterking van het flankerend beleid ten aanzien van zelfstandigen in moeilijkheden, in aanvulling op het overbruggingsrecht. Er is immers nood aan een goede begeleiding (zowel preventief als curatief) van zelfstandigen die geconfronteerd worden met financiële moeilijkheden.⁹ Het Comité stelde toen dat het voorstel betreffende de invoering van een opveringstoelage in die zin zijn verdiensten had.

In dat advies wees het Comité er tevens op dat risicopreventie geen finaliteit is van het sociaal statuut. Initiatieven in die zin, zoals de hervattingstoelage, behoren tot de bevoegdheid van de Gewesten. Het Comité acht het dan ook niet wenselijk om binnen het sociaal statuut (federale materie) financiële incentives toe te kennen aan zelfstandigen in moeilijkheden om hen te stimuleren om zich te laten bijstaan door erkende begeleidingsstructuren (regionale materie). Overigens behoort het beleid inzake begeleiding van ondernemingen in moeilijkheden tot het economische beleidsdomein. Door de hervattingstoelage afhankelijk te maken van een begeleiding door een erkende structuur, wordt het een economische steunmaatregel om de onderneming te beschermen. Deze toelage valt dus buiten het toepassingsgebied van het sociaal statuut.

3.2 Technische uitwerking van het voorstel

Ten slotte roept de tekst van het voorstel een aantal vragen op, zowel van juridisch-technische als inhoudelijke aard :

- de omschrijving van het personeel toepassingsgebied;
- de toekenningsvoorwaarden;
- de aanvraag- en toekenningsprocedure (die afwijkt van wat gebruikelijk is bij de andere uitkeringen in het sociaal statuut van de zelfstandigen).

Een overzicht van deze knelpunten is opgenomen in bijlage.

⁸ Advies ABC 2016/13 van 22 september 2016 'Opveringstoelage'.

⁹ In dit verband stelde het Comité in het verleden o.m. de oprichting voor van een coördinerende cel die alle organisaties bijeenbrengt die betrokken zijn bij de hulp aan zelfstandigen in moeilijkheden en dit teneinde de informatieverstrekking en begeleiding van deze zelfstandigen te optimaliseren en hen zo beter toe te leiden naar de bestaande begeleidingsinitiatieven. Verder toonde het ABC zich ook voorstander van een financiële ondersteuning van organisaties die zelfstandigen begeleiden op een meer structurele basis. Daarnaast is het Comité van mening dat moet worden ingezet op een sensibilisering van de OCMW's voor wat betreft de problematiek van de zelfstandige in moeilijkheden. In zijn vroegere adviezen gaf het Comité ten slotte aan belang te hechten aan een (snelle) arbeidsmarkt-re-integratie van zelfstandigen die gebruik maken van het overbruggingsrecht. Dit zou onder meer kunnen door het openstellen van tewerkstellingsprogramma's voor zelfstandigen.

Gelet op bovenstaande opmerkingen brengt het Comité een negatief advies uit over het wetsvoorstel tot invoering van een hervattingstoelage.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 24 juli 2020:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter



Bijlage I

Wetsvoorstel tot instelling van een "hervattingstoelage" voor de zelfstandigen die het ingevolge de COVID-19-pandemie moeilijk hebben¹⁰ - *Artikelsgewijze analyse, uitgevoerd door de dienst Juridische en Algemene Studies, RSVZ*

- Art. 2
 - De zelfstandige wordt in de meest ruime zin omschreven als de zelfstandige bedoeld in art. 3 van het KB nr. 38. Nergens in dit voorstel wordt echter het personeel toepassingsgebied duidelijk afgebakend aan de hand van bijdragecategorieën. In principe komt iedereen met een zelfstandige activiteit, hoe klein ook en ongeacht de betaalde bijdragen, in aanmerking. Dus ook bijberoepers die niets of verminderd bijdragen, meewerkende echtgenoten in mini-statuuut, actieve gepensioneerden met of zonder bijdragen, Dit toepassingsgebied wordt enkel ingeperkt door de toepassing van art. 4, op grond waarvan een minimumaantal betaalde kwartaalbijdragen wordt vereist, wat dus de 0-bijdrage uitsluit. Evenwel wordt niet gespecificeerd op welk moment die bijdragen moeten zijn betaald. Dit kan dus ooit in de loop van de beroepsloopbaan zijn.
 - Volgens de titel is de uitkering bedoeld voor zelfstandigen die het moeilijk hebben ingevolge de COVID-19-pandemie. Maar van de 3 voorwaarden is er maar 1 die een directie link heeft met de COVID-19-pandemie. Er komen dus ook nog moeilijkheden omwille van andere redenen in aanmerking.
 - De voorwaarde "*de voorwaarden die zijn opgenomen in artikel 4, 2°, van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen, behalve wat de stopzetting van de zelfstandige activiteit betreft*" verwijst dus naar "*de zelfstandigen, helpers en meewerkende echtgenoten die in het kader van een collectieve schuldenregeling van de rechter de homologatie van een minnelijke aanzuiveringsregeling verkregen hebben, een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opgelegd geweest zijn of een aanpassing of herziening van de regeling verkregen hebben, in de zin van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen, binnen een periode van drie jaar die voorafgaat aan de eerste dag van het kwartaal volgend op het kwartaal waarin de zelfstandige activiteit werd stopgezet*". Dit gaat dus over zelfstandigen die het voorwerp uitmaakten van een collectieve schuldenregeling. Sinds de hervorming van het ondernemingsrecht zijn alle zelfstandigen ondernemingen en dan geldt de collectieve schuldenregeling niet. In dat geval geldt de gerechtelijke reorganisatie. De gerechtelijke reorganisatie wordt evenwel niet bij de voorwaarden vermeld. Bovendien is niet duidelijk op welk moment betrokkene het voorwerp moest zijn van die collectieve schuldenregeling. Er staat immers dat die voorwaarde geldt "*behalve wat de stopzetting van de zelfstandige activiteit betreft*". Voor het overbruggingsrecht moet de collectieve schuldenregeling er zijn in de periode van 3 jaar voorafgaand aan de stopzetting. Maar vermits er in het kader van de hervattingstoelage geen stopzetting is, binnen welke periode moet dit dan voor de hervattingstoelage?
 - Het is niet duidelijk wat wordt bedoeld met "*de zelfstandige heeft te maken met een daling van de brutomarge met 30% over een referteperiode van drie opeenvolgende*

10

<https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=/flwb&language=nl&cfm=/site/wwwcfm/flwb/flwb.n.cfm?legislat=55&dossierID=1359>

kwartalen". Gaat het dan om willekeurig in de tijd gesitueerde drie opeenvolgende kwartalen?

- Het is niet duidelijk op welk moment in de tijd het vervuld zijn van de voorwaarde "*zijn belastbare inkomsten liggen niet hoger dan het maximum voor de tweede belastingschijf, waarvoor een belastingtarief van 40 % geldt, als bepaald bij artikel 130 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992*" moet worden vastgesteld.
- Het is niet duidelijk wat wordt bedoeld met de voorwaarde "*hij ontvangt het overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen krachtens het koninklijk besluit nr. 13 van 27 april 2020 tot wijziging van wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, in het bijzonder voor wat betreft de uitbreiding naar bepaalde zelfstandigen in bijberoep en actieve gepensioneerden*". Dit is immers een KB dat een aantal bepalingen van de basiswet van 23 maart 2020 over de tijdelijke corona-overbruggingsrecht retroactief wijzigt vanaf de datum van inwerkingtreding van die wet van 23 maart 2020. Het is bijgevolg vreemd dat enkel naar de wijziging van enkele artikelen wordt verwezen, maar niet naar de totaliteit van de regelgeving over het corona-overbruggingsrecht. Het gaat dan om de uitkeringen van het corona-overbruggingsrecht in maart en april 2020, maar die basiswet van 23 maart 2020 werd nadien nog gewijzigd, eerst om de regeling te verlengen in de maand mei 2020, vervolgens een verlenging in juni 2020 en vervolgens een verlenging met aangepaste modaliteiten in juli en augustus 2020. De uitkeringen in de maanden mei, juni, juli en augustus 2020 komen dus niet in aanmerking ingevolge de verwijzing naar één specifiek wijzigingsKB in plaats van naar de basiswetgeving.
- De formulering "*hij ontvangt het overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen krachtens het koninklijk besluit nr. 13 van 27 april 2020*" is onzorgvuldig. Volstaat de toekenning van dat overbruggingsrecht voor minstens 1 maand? Moet er nog steeds een dergelijke toekenning zijn op het moment van de aanvraag?
- Art. 3
 - De toelage wordt verhoogd voor wie de hoedanigheid heeft van "*werknemer met persoon ten laste*" in de zin van *artikel 225 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994*". Aangezien het hier gaat om zelfstandigen dient in plaats van "werknemer met persoon ten laste", te worden verwezen naar "gerechtigde met gezinslast", zoals dat ook het geval is in de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen. Bovendien moet nog bekeken worden of het aangewezen is personen met gezinslast hier op die manier, in het kader van de ziekteverzekering, te omschrijven.
 - Vermits de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast wordt bepaald aan de hand van de criteria van de ziekteverzekering, dient het attest te worden afgeleverd door het ziekenfonds en niet het socialeverzekeringsfonds.
- Art. 4
 - Het is onduidelijk hoe de vereiste "*minstens aan zijn vierde activiteitenjaar bezig is*" precies moet worden geïnterpreteerd als er onderbrekingen in de zelfstandige beroepsactiviteit zijn. Gaat het om 4 opeenvolgende jaren of 4 willekeurige jaren in de loop van de volledige beroepsloopbaan? Wat met iemand die bijvoorbeeld 15 jaar actief was als zelfstandige, vervolgens die activiteit heeft stopgezet gedurende 2 jaar en nu sinds een jaar een nieuwe zelfstandige beroepsactiviteit heeft? En gaat het om een volledig kalenderjaar of een periode van 365 dagen?

- De aanvrager moet dus minstens 12 kwartaalbijdragen betaald hebben. Er wordt evenwel niet gespecificeerd op welk moment die bijdragen moeten zijn betaald. Dit kan dus ooit in de loop van de beroepsloopbaan zijn. Het kan dus bijvoorbeeld gaan om een zelfstandige in bijberoep die ooit 12 kwartaalbijdragen heeft betaald, maar ondertussen bijvoorbeeld al een 10-tal jaren door zijn lage inkomsten geen bijdragen meer betaalt.
- In het licht van het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel is het niet duidelijk op grond van welke motivering het uitsluiten van de zelfstandigen die tijdens het voorafgaande jaar vrijstelling van socialezekerheidsbijdragen hebben gekregen, wordt verantwoord.
- Art. 5
 - De aanvraagtermijn is 3 maanden na datum van het einde van de tijdelijke maatregelen als bedoeld in het KB nr. 13 van 27 april 2020. Het is onduidelijk wat precies wordt bedoeld. Het KB nr. 13 is immers een KB dat een aantal bepalingen van de basiswet van 23 maart 2020 over de tijdelijke corona-overbruggingsrecht retroactief wijzigt vanaf de datum van inwerkingtreding van die wet van 23 maart 2020 en betreft een uitkering voor de maanden maart en april 2020. Het tijdelijke corona-overbruggingsrecht werd nadien echter nog verlengd tot de maanden mei, juni, juli en augustus 2020. Die verlengingen gebeurden echter door andere KB's dan het KB nr. 13, die alleen de basiswet van 23 maart 2020 hebben wijzigd. De verwijzing naar enkel het KB nr. 13 doet dus veronderstellen dat de 3 maanden ingaan na april 2020 en dat de aanvraagtermijn dus verstrijkt op 31 juli 2020.
 - Er staat niet in dat de aanvraagtermijn "op straffe van verval" is, waardoor er discussie kan ontstaan over de gevolgen bij overschrijding van de termijn.
 - De aanvraag moet worden ingediend bij het RSVZ, via het socialeverzekeringsfonds van betrokkene. Het RSVZ neemt de beslissing tot toekenning van de toelage. Deze procedure wijkt af van de toekenningsprocedure voor alle andere uitkeringen in het sociaal statuut van de zelfstandigen. Niet het RSVZ maar de socialeverzekeringsfondsen en in bepaalde gevallen de ziekenfondsen, kennen de uitkeringen toe.
 - Er wordt geen enkele vormvereiste (elektronisch, per (aangetekende) brief, ...) voor het indienen van de aanvraag voorgeschreven.
 - Het is niet duidelijk of het bewijs van de begeleiding door een begeleidingsstructuur ook moet worden geleverd binnen de aanvraagtermijn van 3 maanden. Indien ja, dan stelt zich de vraag of die begeleidingsstructuren in de mogelijkheid zijn dat af te leveren binnen die periode, zeker als dat bewijs van de begeleiding concreet gebeurt aan de hand van een door de begeleidingsstructuur opgesteld toezichtverslag en een concreet actieplan, zoals beschreven in artikel 6. In alle geval kan de toelage niet toegekend worden zolang er geen bewijs van begeleiding is.
- Art. 6
 - Er zal met de begeleidingsstructuren, die tot de bevoegdheden van de gewesten behoren, moeten bekeken worden of het haalbaar is om binnen een korte termijn een toezichtsverslag en een concreet actieplan op te maken. De toekenning van de toelage is hier immers afhankelijk van.
 - Het is niet duidelijk welk nut het heeft om een document dat het verloop van de omzet weergeeft, over te maken aan het RSVZ. Het is bovendien niet duidelijk op welke periode dit betrekking heeft.
- Art. 8
 - Naar het voorbeeld van de evaluatie van andere wetgeving, is het meer aangewezen dat de evaluatie wordt opgedragen aan het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut van de zelfstandigen, in plaats van door "de studiedienst van het RSVZ". Het is trouwens niet aangewezen om in een wet de betrokken dienst van een instelling aan te duiden,

ervan uitgaand dat die dienst met die bevoegdheden zou bestaan. Dit behoort tot de interne organisatie van de instelling.

- De evaluatiecriteria voorafgaandelijk laten vastleggen bij KB is een omslachtige procedure, waarbij de vraag kan worden gesteld naar het nut ervan.

- Er ontbreken een aantal elementen :
 - Cumulatie met andere uitkeringen
 - Wie betaalt ?
 - De verjaringstermijnen voor de vordering tot uitbetaling of terugbetaling
 - Mogelijkheid tot verzaking aan onverschuldigd betaalde toelage
 - Datum van inwerkingtreding